

UWARUNKOWANIA MIASTA I GMINY SIEWIERZ

Projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Siewierz na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028

1. Charakter działań przewidzianych w Projekcie Programu

Działania przewidziane w Projekcie „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Siewierz na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” bezpośrednio powiązane są z problemami dotyczącymi ochrony środowiska na terenie gminy i służyć będą jego poprawie. Poniżej w tab. 1 przedstawiano zadania przewidziane do realizacji.

Tabela 1. Zadania przewidziane do realizacji

| Lp. | Opis przedsięwzięcia | Lata realizacji | |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--|
| 1. | Sprawozdanie z realizacji „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Siewierz na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” | 2023, 2025 | |
| 2. | „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Gminy Siewierz na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032” | 2024 | |
| Gospodarka wodno-ściekowa | | | |
| 3. | Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w części miasta Siewierz - tzw. Piwoni | 2021-2022 | |
| | Opracowanie projektu i budowa kanalizacji deszczowej ulic w Żeliszawicach | 2021-2024 | |
| 4. | Opracowanie projektu i budowa kanalizacji sanitarnej oraz budowa i przebudowa sieci wodociągowej w południowej części Gminy Siewierz | 2021-2028 | |
| 5. | Modernizacja i rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Siewierzu | 2021-2024 | |
| 6. | Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków | 2021-2024 | |
| 7. | Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody | Zadanie ciągłe | |
| Ochrona klimatu i jakość powietrza | | | |
| 8. | Aktualizacja i realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Siewierz | 2021-2024 | |
| 9. | Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Miasta i Gminy Siewierz | 2021-2024 | |
| 10. | Likwidacja ogrzewania węglowego w budynkach użyteczności publicznej | 2021-2024 | |
| 11. | Przebudowa i remont budynku gminnego w Wojkowicach Kościelnych przy ul. Dąbrowskiej 2 | 2021 | |
| 12. | Opracowanie projektu i budowa budynku wielofunkcyjnego składającego się z mieszkań socjalnych i komunalnych oraz z remizy OSP „Osiedle” w Siewierzu przy ul. Bema | 2021-2026 | |
| 14. | Rozbudowa budynku remizy OSP w Gołuchowicach | 2021-2022 | |
| 15. | Opracowanie projektu i budowa boiska przy Szkole Podstawowej w Brudzowicach | 2021-2022 | |
| 16. | Wymiana kotłów węglowych na gazowe lub inne ekologiczne w budynkach mieszkalnych | 2021-2028 | |
| 18. | Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako elementu zmian w świadomości społeczeństwa oraz środków prewencyjny | 2021-2024 | |
| 19. | Remont i budowa dróg gminnych | 2021-2028 | |
| 20. | Przebudowa ulicy Krakowskiej w Siewierzu | 2021-2023 | |
| 21. | Przebudowa drogi wraz z poszerzeniem i budową ścieżki pieszo-rowerowej od Kuźnicy Warężyńskiej od Piaskowej | 2021-2025 | |

| Lp. | Opis przedsięwzięcia | Lata realizacji | |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--|
| 22. | Opracowanie projektu i budowa drogi na ul. Chrabowej w Siewierzu | 2021-2022 | |
| 23. | Opracowanie projektów oraz budowa oświetlenia ulicznego w Siewierzu przy ul. Jeziornej, Łysa Góra, przy drodze powiatowej Brudzowice-Dziewki, przy ul. Podleśna w Żeliszawicach | 2021-2023 | |
| 25. | Przebudowa dróg w Siewierzu: ul. Ludowej, Wolności oraz przebudowa parkingu przy ul. Krakowskiej | 2021-2026 | |
| 26. | Opracowanie projektu i budowa drogi gminnej na ul. Wschodniej w Wojkowicach Kościelnych | 2021-2022 | |
| 27. | Opracowanie projektu i rozbudowa drogi gminnej ul. Zawodzie w Wojkowicach Kościelnych wraz z odwodnieniem, trasą rowerową, ciągiem pieszym i pozostałą infrastrukturą | 2021-2022 | |
| 28. | Opracowanie projektu i budowa odwodnienia, oświetlenia i utwardzenia drogi wewnętrznej w Karsowie | 2021-2022 | |
| 29. | Przebudowa parkingów przy Szkole Podstawowej nr 1 w Siewierzu oraz opracowanie dokumentacji i kompleksowa przebudowa ul. Piłsudskiego w Siewierzu | 2021-2022 | |
| 30. | Opracowanie projektu i budowa chodnika od ul. Hektary do ul. Widokowej w Tuliszwie | 2021-2022 | |
| 31. | Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-sportowe w Siewierzu Jeziornej | 2021-2023 | |
| 32. | Opracowanie dokumentacji i budowa drogi gminnej dla obsługi dzielnicy Siewierz Jeziorna w Siewierzu – etap II | 2020 | |
| 33. | Opracowanie dokumentacji projektowej dla przebudowy drogi powiatowej ul. 3 Maja w Siewierzu | 2020 | |
| 34. | Opracowanie dokumentacji projektowej dla przebudowy drogi powiatowej ul. Częstochowskiej w Siewierzu | 2020 | |
| 35. | Opracowanie dokumentacji projektowej dla przebudowy drogi gminnej na ul. Bema w Siewierzu wraz z przebudową części gminnej ul. Bema w Siewierzu | 2020-2021 | |
| 36. | Opracowanie dokumentacji projektowej i przebudowa drogi gminnej na ul. Targowej w Siewierzu | 2020-2021 | |
| 37. | Opracowanie projektu i budowa drogi ul. Radosnej, Gwiazdnej i Szerokiej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w Tuliszwie | 2021-2024 | |
| 39. | Opracowanie dokumentacji projektowej i przebudowa dróg gminnych na ul. Targowej i Sikorskiego w Siewierzu | 2021 | |
| 41. | Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej poprzez budowę ogólnodostępnego parkingu przy ul. Czarnieckiego w Siewierzu | 2021 | |
| 42. | Budowa ścieżki pieszo-rowerowej, obok placu zabaw w Gołuchowicach | 2021-2022 | |
| 43. | Rozwój komunikacji publicznej i stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej mającego na celu przesiadkę z samochodów na rzecz transportu zbiorowego | 2021-2024 | |
| 44. | Wspieranie rozwoju transportu rowerowego oraz wdrażanie rozwiązań na rzecz jego integracji z miejskimi systemami transportowymi | Zadanie ciągłe | |
| 45. | Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie miasta i gminy Siewierz | 2021-2028 | |
| 46. | Bieżące informowanie społeczeństwa o aktualnym stanie zanieczyszczenia powietrza oraz jego wpływie na zdrowie | 2021-2028 | |
| 47. | Uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza poprzez odpowiednie przygotowanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględnią będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem | 2021-2024 | |
| Ochrona przed hałasem | | | |
| 48. | Nasadzenia i odnowa zieleni ochronnej przy drogach gminnych | Zadanie ciągłe | |
| 49. | Uwzględnianie terenów narażonych na oddziaływanie hałasu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego | Zadanie ciągłe | |

| Lp. | Opis przedsięwzięcia | Lata realizacji | |
|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--|
| Gospodarka odpadami | | | |
| 50. | Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe | 2021-2028 | |
| 51. | Sporządzanie corocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi | Zadanie ciągłe | |
| 52. | Współdziałanie na rzecz tworzenia struktur ponadgminnych dla realizacji regionów gospodarki odpadami komunalnymi | Zadanie ciągłe | |
| 53. | Bieżąca likwidacja „dzikich wysypisk” | 2021-2024 | |
| 54. | Realizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Siewierz | 2021-2028 | |
| Edukacja ekologiczna | | | |
| 55. | Opracowanie projektu i budowa budynku Centrum Edukacji Ekologicznej | 2021-2026 | |
| 56. | Prowadzenie działań podnoszących świadomość ekologiczną np. konkursy, seminaria, obchody Dnia Ziemi, Sprzątanie Świata i inne | Zadanie ciągłe | |
| 57. | Organizowanie konferencji, szkoleń mających na celu podnoszenie efektywności produkcji rolnej, w tym produkcji żywności | Zadanie ciągłe | |
| 58. | Działania promocyjne i edukacyjne w odniesieniu do możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł energii (w tym m.in. prowadzenie kampanii informacyjnej) oraz w zakresie poszanowania energii, a także uświadamiania mieszkańcom zagrożeń jakie stanowi spalanie odpadów w piecach domowych | Zadanie ciągłe | |
| 59. | Prowadzenie edukacji ekologicznej z naciskiem na promocję komunikacji zbiorowej, promocję proekologicznego korzystania z samochodów, eco-driving itp. | Zadanie ciągłe | |
| Zasoby przyrodnicze | | | |
| 61. | Utrzymanie i pielęgnacja terenów zieleni na terenie Miasta Gminy Siewierz | Zadanie ciągłe | |
| 62. | Rozwój bazy dydaktycznej edukacji przyrodniczej oraz realizacja działań z zakresu edukacji ekologicznej, w szczególności na temat przedmiotów ochrony na obszarach Natura 2000 oraz walorów przyrodniczych powiatu | Zadanie ciągłe | |
| Ochrona lasów | | | |
| 63. | Zakup sadzonek drzew | Zadanie ciągłe | |
| 65. | Podnoszenie świadomości i wiedzy ekologicznej społeczeństwa w zakresie leśnictwa | Zadanie ciągłe | |
| Ochrona gleb i zasobów naturalnych | | | |
| 67. | Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż i eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez kontrole | 2020-2023 | |
| 68. | Zatrzymanie nadmiernego przeznaczania gruntów rolnych pod zabudowę poprzez stosowne zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego | Zadanie ciągłe | |
| Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym | | | |
| 69. | MPZP dla Miasta Siewierz – dzielnicy Jeziorna | 2020 | |
| 70. | Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Siewierz | 2020 | |
| 71. | Opracowanie MPZP dla eksploatacji piasku budowlanego ze złoża „Szeligowiec II” w sołectwie Brudzowice | 2020 | |
| 72. | Opracowanie MPZP dla Miasta Siewierz w rejonie ul. Młyńskiej i Zagłębiowskiej | 2020 | |
| 73. | Opracowanie MPZP dla Miasta Siewierz wzdłuż DK nr 1 i ul. Młyńskiej | 2020 | |
| 74. | Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Siewierz Kopalnia Dolomitu „Podleśna” | 2021 | |

W Programie Ochrony Środowiska ujęto analizę uwarunkowań wynikających z Polityki Ekologicznej Państwa oraz z pozostałych dokumentów strategicznych krajowych, wojewódzkich,

powiatowych i gminnych, a w szczególności z ustaleniami i rekomendacjami wynikającymi z:

- Polityki Ekologicznej Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
- Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowego Programu Ochrony Powietrza do roku 2020 z perspektywą do 2030,
- Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Planu działań na lata 2015-2020,
- Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024,
- Programu ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji. Aktualnie Zarząd Województwa Śląskiego opracowuje projekt Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego, który aktualnie jest w trakcie konsultacji społecznych,
- Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030,
- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”,
- Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie,
- Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Będzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2025,
- Programu ochrony przed hałasem dla Powiatu Będzińskiego,
- Aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Będzińskiego na lata 2009-2020. Aktualnie w opracowywaniu jest Strategia Rozwoju Powiatu Będzińskiego na lata 2021-2027,
- Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Siewierz na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024,
- Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Siewierz,
- Aktualizacji Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Siewierz na lata 2015-2032,
- Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Siewierz na lata 2017-2023,
- Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Siewierz do roku 2020,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siewierz.

Projekt Programu zawiera ocenę stanu środowiska Miasta i Gminy Siewierz z uwzględnieniem prognozowanych danych oraz wskaźników ilościowych charakteryzujących poszczególne komponenty środowiska. Problemy środowiskowe ujęto w podziale na najważniejsze komponenty środowiska gminy tj.: gospodarkę wodno-ściekową, ochronę klimatu i jakość powietrza, ochronę przed hałasem, gospodarkę odpadami, edukację ekologiczną, zasoby przyrodnicze, ochronę lasów, ochronę gleb i zasobów naturalnych oraz aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym.

Uwzględniając stan środowiska, główne problemy środowiskowe, obowiązujące przepisy prawne oraz nadrzędne dokumenty strategiczne określono w Programie cele i kierunki działań dla każdego z wyznaczonych priorytetów środowiskowych. Cele te przedstawiają się następująco:

- **ochrona klimatu i jakości powietrza:** Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze Miasta i Gminy Siewierz związana z realizacją kierunków działań naprawczych, ograniczeniem zużycia energii i wzrostem wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- **ochrona przed hałasem:** Zmniejszenie zagrożenia emisją hałasu dla mieszkańców miasta i gminy przede wszystkim pochodzącą ze źródeł komunikacyjnych,
- **gospodarka wodno-ściekowa:** Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych. Ograniczenie ryzyka wystąpienia powodzi na terenach najbardziej zagrożonych podtopieniami,
- **gleby i zasoby naturalne:** Racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych,
- **gospodarka odpadami:** Zapobieganie powstawaniu odpadów, wzrost ponownego użycia, recyklingu i innych metod odzysku wytworzonych odpadów oraz gospodarowanie odpadami komunalnymi z wykorzystaniem selektywnego zbierania i ograniczania ilości składowanych odpadów,
- **zasoby przyrodnicze:** Ochrona różnorodności biologicznej środowiska przyrodniczego gminy,
- **ochrona lasów:** Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej,
- **edukacja ekologiczna:** Kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy oraz zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie,
- **aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym:** Systematyczne opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko

Projekt Programu ochrony środowiska nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. W trakcie realizacji inwestycji związanych z realizacją Projektu Programu ochrony środowiska wystąpią oddziaływania krótkotrwałe, odwracalne, ograniczone do obszaru, na którym będą realizowane, niewykraczające poza teren gminy.

Realizacja działań określonych w Programie ochrony środowiska nie spowoduje wystąpienia oddziaływań skumulowanych i transgranicznych. Planowane działania nie spowodują wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi i zagrożenia dla środowiska.

W przypadku zadań nieinwestycyjnych nie przewiduje się możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko, ponieważ są to głównie działania edukacyjne, podnoszące świadomość mieszkańców oraz działania administracyjne i kontrolne.

Na środowisko naturalne Miasta i Gminy Siewierz oddziaływać mogą przedsięwzięcia inwestycyjne określone w Programie. Oddziaływanie to występować będzie przede wszystkim na etapie realizacji inwestycji. W związku z realizacją inwestycji zagrożeniem może być zwiększona emisja hałasu oraz zanieczyszczeń powietrza pochodząca z maszyn i środków transportu wykorzystywanych w trakcie prac. Prace te jednak nie wpłyną na pogorszenie jakości powietrza. W trakcie realizacji inwestycji na terenie prowadzenia prac budowlanych mogą wystąpić uciążliwości związane z emisją hałasu i wibracjami, powodowane pracą sprzętu budowlanego. Krótki okres trwania prac nie powinien powodować nadmiernej uciążliwości dla otoczenia. Na etapie realizacji, powstawać będą głównie odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych (odpady z grupy 17). Odpady te, muszą być zagospodarowane przez jednostki posiadające stosowne zezwolenia (decyzje w gospodarce odpadami).

Potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, ponieważ wielkość wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań i zastosowanych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko. Ponadto prawidłowy projekt budowlany, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska, zwłaszcza zapisy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zarówno na etapie budowy jak i później w fazie eksploatacji inwestycji, pozwoli istotnie ograniczyć te oddziaływania. Do ogólnych działań ograniczających potencjalnie negatywne oddziaływanie należą:

- prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- selektywne gromadzenie powstających odpadów oraz przekazywanie ich uprawnionym firmom do przetwarzania lub zbierania,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- prowadzenie konsultacji ze społecznością lokalną w celu uniknięcia konfliktów społecznych.

Ponadto podjąć można środki zapobiegające oraz ograniczające oddziaływanie na środowisko o charakterze administracyjnym, tj.:

- miarodajny monitoring stanu środowiska, analiza wyników monitoringu oraz podejmowanie działań adekwatnych do otrzymanych wyników,

- zapewnienie zgodności wydawanych decyzji administracyjnych z Programem oraz zasadami ochrony środowiska,
- egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminie utrzymania czystości i porządku w Mieście i Gminie oraz w przepisach prawnych,
- konsolidacja informacji o stanie i ochronie środowiska (obecnie są one w posiadaniu różnych podmiotów – WIOŚ, RDOŚ, Urząd Marszałkowski, Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny, Urząd Miasta i Gminy i inne),
- wzmocnienie (finansowe, merytoryczne, sprzętowe, kadrowe) funkcji kontrolnej służb ochrony środowiska,
- cykl działań edukacyjnych dla społeczeństwa.

Zaproponowane zadania są spójne lub wynikają z zadań wyszczególnionych między innymi w:

- dotychczasowym Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Siewierz na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024,
- Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Siewierz,
- Aktualizacji Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Siewierz na lata 2015-2032.

Warto zatem nadmienić, iż opracowywany dokument stanowi aktualizację dotychczasowego Programu ochrony środowiska na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, dla którego uzgodniono brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Opracowywany aktualnie Program na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 w znacznej części obejmuje kontynuację podjętych w dotychczasowym Programie działań.

Opracowywany Program obejmuje także zadania nałożone na Miasto i Gminę Siewierz w dokumencie szczebla wyższego tj. „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Będzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2025”, dla którego została już przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.

Gmina Siewierz posiada opracowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, a działania zaplanowane w opracowywanym Programie Ochrony Środowiska są zgodne z przepisami prawa miejscowego.

Z uwagi na lokalizację planowanych działań na terenach zurbanizowanych w granicach jednej gminy oraz proekologiczny charakter działań planowanych do podjęcia można uznać, że realizacja postanowień w/w dokumentu nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko przyrodnicze Miasta i Gminy Siewierz.

W trakcie prowadzenia inwestycji związanych z realizacją zadań określonych w Projekcie Programu mogą wystąpić oddziaływania krótkotrwałe ograniczone wyłącznie do obszaru, na którym będą realizowane, nie wykraczające tym samym poza teren gminy. Działania określone w przedmiotowym dokumencie nie spowodują wystąpienia oddziaływań skumulowanych i transgranicznych, nie spowodują także wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi i zagrożenia dla środowiska.

Z kolei zadania nieinwestycyjne to działania administracyjne w zakresie planowania, monitoringu, kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska, realizacji ustawowych obowiązków, a także działania edukacyjne.

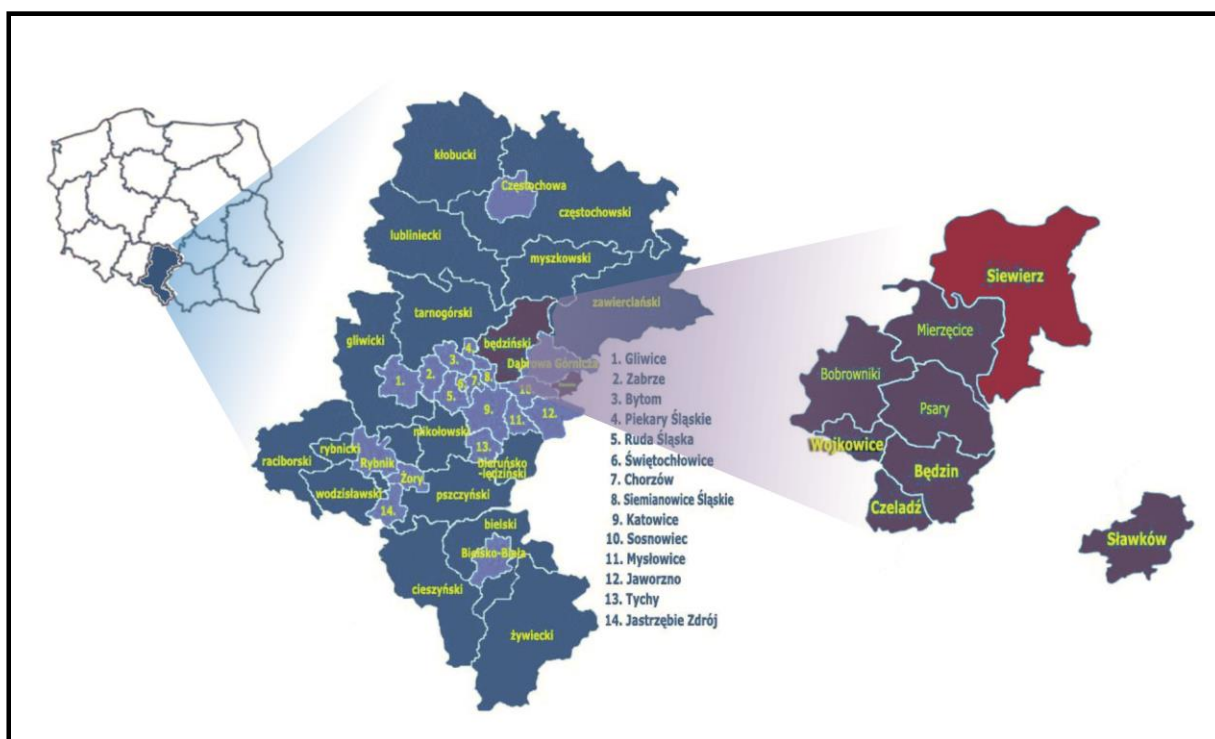
3. Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko

Lokalizacja

Gmina Siewierz jest gminą miejsko-wiejską znajdującą się w północno-wschodniej części powiatu będzińskiego. Gmina graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi:

- od strony południowej - z Dąbrową Górniczą,
- od strony południowej i południowo - zachodniej z gminą Mierzęcice,
- od strony zachodniej - z gminą Ożarówice (powiat tarnogórski),
- od strony północnej - z gminami powiatu myszkowskiego - Kozięglów i Myszków,
- od strony wschodniej - z gminami powiatu zawierciańskiego - Poręba, Łazy.

Na rys. 1 przedstawiono lokalizację Gminy Siewierz na tle powiatu będzińskiego i województwa śląskiego.



Rysunek 1. Lokalizacja Gminy Siewierz na tle powiatu będzińskiego i województwa śląskiego

Źródło: www.gminy.pl, zmienione

Gmina Siewierz zajmuje powierzchnię 114,0 km² (11 385 ha), w tym miasto 39 km². Miasto i Gminę zamieszkuje 12 460 osób (źródło GUS, stan na 30.06.2019 r.). Na 1 km² powierzchni przypada 109 osób.

W skład gminy wchodzi miasto Siewierz będące siedzibą lokalnych władz oraz 10 sołectw tj.: Brudzowice, Dziewki, Gołuchowice, Leśniaki, Nowa Wioska, Podwarpie, Tuliszków, Warężyn, Wojkowice Kościelne, Żeliszawice. Pozostałe miejscowości to: Czekanka, Dzierżawa, Hektary, Kuźnica Piaskowa, Kuźnica Podleśna, Kuźnica Warężyńska, Marcinków, Podwarężyn, Przedwarężyn, Słowik, Zawarpie. Mapę Gminy Siewierz przedstawiono na rys. 2.

Położenie geograficzne

Geograficznie gmina usytuowana jest w Dolinie Czarnej Przemszy na wysokości 290,0 m n.p.m. w północno-wschodniej części Wyżyny Śląskiej na skraju Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Budowę geologiczną reprezentują utwory dewonu, karbonu, permu oraz triasu. Najmłodsze utwory (czwartorzęd) reprezentowane są przede wszystkim przez piaski i żwiry wodnolodowcowe, w mniejszej ilości przez gliny zwałowe.

Warunki naturalne

Wody powierzchniowe na terenie Gminy Siewierz reprezentowane są przez Przemszę prowadzącą swe wody z północnego wschodu na południowy zachód wraz z jej dopływami (potokami i ciekami): Mitręga, Trzebyczka, Smudzówka, Żeliszawicki, Pustkowiec, Jordan.

Z północno - zachodniego obszaru gminy wody powierzchniowe odprowadzane są przez potoki Trzonia i Czeczówka, które uchodzą do rzeki Brynicy. Stojące wody powierzchniowe to przede wszystkim Zalew Przeczycko - Siewierski, stawy rybne w dolinie potoku Mitręga oraz zbiornik Kuźnica Warężyńska. Hydrografię obszaru Gminy uzupełnia system sieci cieków i rowów, które rozdziela wododział z kierunkiem spływu w części wschodniej gminy do Przemszy a z części zachodniej gminy do Brynicy.

Wody podziemne na terenie gminy reprezentowane są przez trzy piętra wodonośne:

- czwartorzędowe – zbiornik wód podziemnych GZWP Nr 455 Dąbrowa Górnicza,
- jurajskie – zbiornik wód podziemnych UPWP JI Pogoria,
- triasowe - zbiornik wód podziemnych GZWP Nr 454 Olkusz – Zawiercie

W strukturze terenów rolniczych dominują gleby średniej jakości pod względem klasy bonitacyjnej natomiast gospodarstwa są rozdrobnione, a struktura produkcji rolnej jest przestarzała.

Uwarunkowania przyrodnicze

Tereny, na których stwierdzono wartości przyrodnicze zajmują powierzchnię ok. 4 975 ha, co stanowi około 44% terenu całej gminy. Obejmują one przede wszystkim kompleks leśno - łąkowy w północno - zachodniej części gminy (las Szeligowiec, las między doliną Trzoni i Brynicy, łąki nad Trzonią), z rejonem Czekanki, z dolinami cieków wodnych (w szczególności doliną Czarnej Przemszy, Mitręgi, Potoku Żeliszawickiego i Trzoni), ze zbiornikiem wodnym Zalew Przeczycko - Siewierski oraz okolicami byłej kopalni piasku Kuźnica Warężyńska. Obszar gminy charakteryzuje się znaczną powierzchnią terenów otwartych, natomiast grunty leśne na terenie zajmują 3 577,2 ha i są rozmieszczone nierównomiernie. Największe połacie, które tworzą zwarty kompleks znajdują się w południowo-zachodniej części gminy.

Obszary leśne

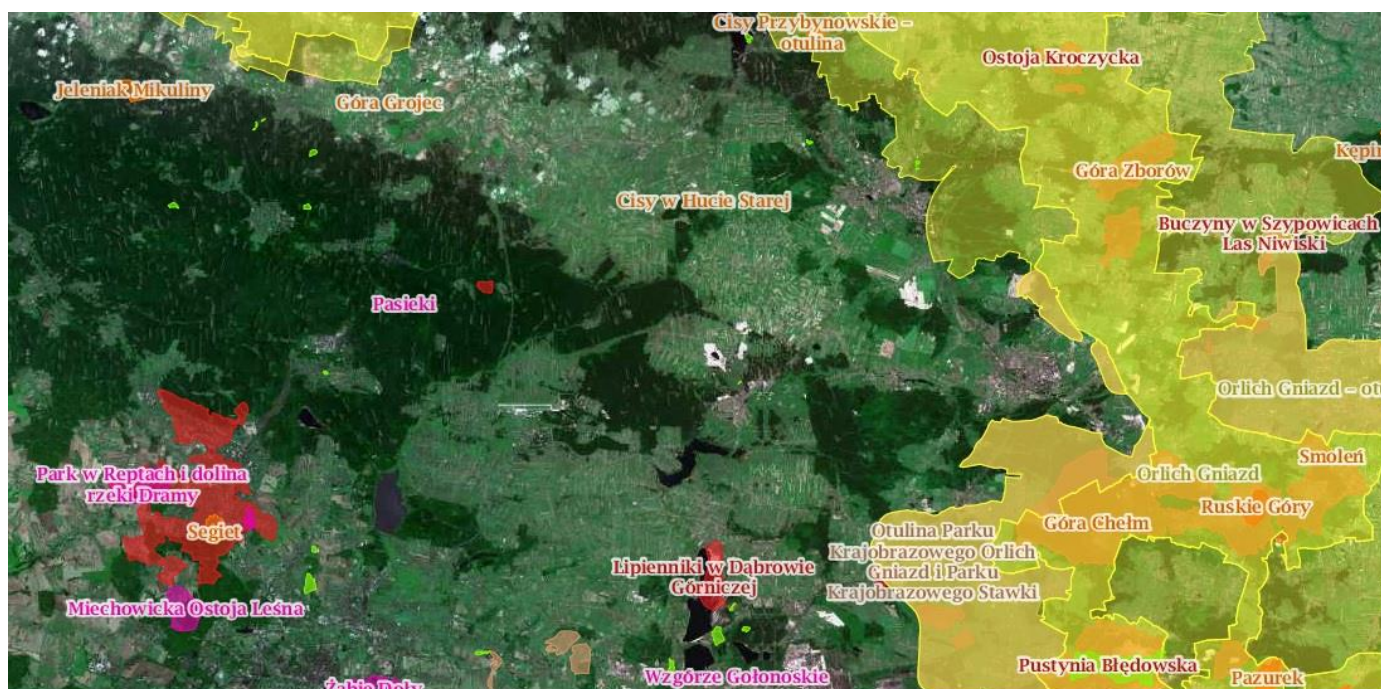
Gmina charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem lesistości wynoszącym powyżej 30%, przekraczający wskaźnik przewidziany do osiągnięcia w 2020 r., według Krajowego Programu Zwiększania Lesistości. Dominujący udział mają drzewostany jedno i dwugatunkowe. Są to drzewostany lite sosnowe i sosnowe z domieszką buka lub dębu. Gatunkiem dominującym na terenie całego nadleśnictwa jest sosna zwyczajna. Drzewostany na ogół są młode, a ich średni wiek określono na 61 lat. Stan zdrowotny lasów jest dobry. Stan sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa utrzymywany jest na dobrym poziomie dzięki usuwaniu w odpowiednim czasie posuszu, wywrotów i złomów oraz porządkowaniu na powierzchni po cięciach.

Około 60% gruntów leśnych na terenie gminy stanowią Lasy Państwowe należące do Nadleśnictwa Siewierz, natomiast pozostałą część reprezentują lasy prywatne -

w większości należące do Spółki dla Zagospodarowania Wspólnoty Leśno-Gruntowej w Siewierzu. Tylko niewielką część stanowią lasy gminne. W lasach gminnych nadzór nad gospodarką leśną sprawuje Gmina Siewierz we współpracy z Nadleśnictwem Siewierz. Lasy komunalne znajdujące się w obrębie miasta są lasami ochronnymi. Stan zdrowotny tych lasów jest przeciętny. Nie stwierdza się poważnych uszkodzeń powodowanych działalnością owadów i występowaniem grzybów. Stan sanitarny lasów również określa się jako przeciętny. Na terenie gminy występuje posusz oraz wiatrołomy. Istotnym problemem w lasach jest występowanie dzikich wysypisk. Zagrożenie pożarowe jest duże, ze względu na zdecydowaną przewagę drzewostanów iglastych.

Obszary prawnie chronione

Od strony południowej Gmina Siewierz graniczy z obszarem Natura 2000 Lipienniki - PLH 240037, który w całości położony jest na terenie Dąbrowy Górniczej (rys. 3).



Rysunek 3. Formy ochrony przyrody zlokalizowane w pobliżu Miasta i Gminy Siewierz

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl>

Użytek ekologiczny

Na terenie Miasta i Gminy Siewierz uchwałą Nr II/13/2018 Rady Miejskiej w Siewierzu z dnia 29 listopada 2018 r. został ustanowiony użytek ekologiczny „W dolinie Przemszy” (rys. 4). Stanowi on obszar starorzeczka rzeki Przemszy o powierzchni 0,43 ha, usytuowany na części nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym działki 8391 położonej w Siewierzu.

Utworzony użytek ekologiczny ma bezpośrednie powiązanie z obszarem, który przyrodniczo jest bardzo cenny i stanowi istotny korytarz migracyjny, a mianowicie z dolina rzeki Czarnej Przemszy. Stanowi ona lokalne biocentrum, a więc obszar cechujący się:

- niskim stopniem antropogenicznych przekształceń;
- naturalnym, zgodnym z siedliskiem zestawem zbiorowisk roślinnych oraz gatunków flory;
- bogactwem gatunkowym, w tym występowaniem gatunków rzadkich;
- dużym na ogół zagęszczeniem osobników;
- zasilającym i stabilizującym oddziaływaniem na tereny sąsiednie (źródło dyspersji).

Biocentra spełniają następujące funkcje:

- ochrona zasobów genetycznych roślin i zwierząt (w tym gatunków rzadkich);

4. Podsumowanie

W trakcie prowadzenia inwestycji związanych z realizacją zadań określonych w Projekcie Programu mogą wystąpić oddziaływania krótkotrwałe ograniczone wyłącznie do obszaru, na którym będą realizowane, nie wykraczające tym samym poza teren miasta i gminy. Działania określone w przedmiotowym dokumencie nie spowodują wystąpienia oddziaływań skumulowanych i transgranicznych, nie spowodują także wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi i zagrożenia dla środowiska. Po zakończeniu realizacji Projektu Programu nastąpi znacząca poprawa jakości środowiska m.in. ze względu na ograniczenie zjawiska niskiej emisji.

Wszelkie prace prowadzone będą przez specjalistyczne firmy, w sposób niezagrażający środowisku przyrodniczemu i zdrowiu ludzi (zgodnie z przepisami BHP, prawa budowlanego, prawa ochrony środowiska i ustawy o odpadach). Działania określone w Projekcie Programu prowadzone będą na terenach zabudowanych, w związku z tym nie przewiduje się negatywnego wpływu tych prac na środowisko przyrodnicze, w tym na położone w granicach gminy obszary chronione, w tym obszary Natura 2000.

Z uwagi na lokalizację planowanych zadań na terenach zurbanizowanych w granicach jednej gminy oraz proekologiczny charakter działań planowanych do podjęcia można uznać, że realizacja postanowień w/w dokumentu nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko przyrodnicze Miasta i Gminy Siewierz.

W związku z powyższym wniosek o uzgodnienie braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Projektu „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Siewierz na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” jest zasadny.